

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 86.074 van 16 maart 2000
in de zaak A. 86.920/VII-19.474.**

In zake : 1. Bartus TER HARMSEL,
2. Marc LAURYSEN,
3. Corneel VERMEIREN,
die woonplaats kiezen bij
advocaat M. VAN PASSEL,
kantoor houdende te ANTWERPEN,
Frankrijklei 146

tegen :

het Vlaamse Gewest, vertegenwoordigd door de
Vlaamse regering,
dat woonplaats kiest bij
advocaat M. BALLON,
kantoor houdende te ANTWERPEN,
Britselei 39

tussenkomen partij :

Guido LEENAERTS,
die woonplaats kiest bij
advocaat H. SEBREGHTS,
kantoor houdende te ANTWERPEN,
Mechelsesteenweg 33

DE Wnd. VOORZITTER VAN DE VIIe KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat Bartus TER HARMSEL, Marc LAURYSEN en Corneel VERMEIREN op 23 september 1999 hebben ingediend om de schorsing te vorderen van de tenuitvoerlegging van het besluit van 22 juli 1999 van de Vlaamse minister van leefmilieu en landbouw waarbij het beroep dat zij hadden ingesteld tegen het besluit van 23 december 1998 van de bestendige deputatie van de provincieraad van Antwerpen houdende het verlenen van de vergunning aan Gino LEENAERTS voor het veranderen van een kippenbedrijf, gelegen Hoogeind te Hoogstraten, ongegrond wordt verklaard en het beroepen besluit wordt bevestigd;

VII-19.474-1/20

Gelet op de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, inzonderheid op de artikelen 17 en 18;

Gezien de nota van de verwerende partij;

Gezien het verslag opgemaakt door Auditeur E. LANCKSWEERDT;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen;

Gelet op de beschikking van 14 december 1999 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 23 december 1999;

Gehoord het verslag van Staatsraad R. STEVENS;

Gehoord de opmerkingen van advocaat J. GHYSELS die, loco advocaat M. VAN PASSEL verschijnt voor de verzoekers, van advocaat M. BALLON, die verschijnt voor de verwerende partij en van advocaat H. SEBREGHTS, die verschijnt voor de tussenkomende partij;

Gehoord het eensluidend advies van Auditeur E. LANCKSWEERDT;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

1. Rechtspleging

Overwegende dat Gino LEENAERTS met een verzoekschrift van 19 oktober 1999 vraagt om in het

administratief kort geding te mogen tussenkomen; dat dit verzoek kan worden ingewilligd;

2. Feiten

Overwegende dat de feitelijke toedracht van de zaak als volgt kan worden samengevat :

2.1. De verzoekers zijn omwonenden van de kippenkwekerij waarvoor de bestreden vergunning werd verleend.

2.2. Op 21 januari 1991 verleent het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Hoogstraten aan Adriaan VAN DER VELDEN een aktename geldend als vergunning voor de exploitatie van twee kippenstallen voor (samen) 18.960 legkippen, gelegen aan de Hoogeind te Hoogstraten. De vergunning wordt verleend voor een termijn verstrijkend op 3 april 2020, ingevolge artikel 71 van Vlarem I ingekort tot 1 september 2011.

Op 9 februari 1998 neemt het college van burgemeester en schepenen akte van de melding van de overname van dit bedrijf door Gino LEENAERTS, tussenkomende partij.

2.3. Op 26 juni 1998 dient de tussenkomende partij een milieuvergunningsaanvraag in voor de verandering van het kippenbedrijf, met name de omvorming van 18.960 legkippen met afbraak van de stallen, tot 37.400 braadkippen in 2 nieuwe stallen.

2.4. Er worden tijdens het openbaar onderzoek diverse bezwaren ingediend en grieven in verband met de te verwachten hinder aangevoerd.

2.5. Op 23 december 1998 verleent de bestendige deputatie van de provincieraad van Antwerpen de gevraagde vergunning.

De vergunning wordt afhankelijk gemaakt van de algemene en sectorale milieuvoorwaarden, niet van bijzondere exploitatievoorwaarden.

2.6. Met een aangetekend schrijven van 23 februari 1999 stellen acht omwonenden, waaronder de verzoekers, beroep in tegen het voormelde deputatiebesluit. In het beroepschrift wordt stilgestaan bij de voorgeschiedenis van de zaak en wordt uiteengezet dat geen antwoord werd gegeven op bepaalde vragen opgeworpen in de bezwaren.

Aangaande de hinder wordt het volgende aangevoerd :

"II.2. Belangrijke vormen van hinder

Het is duidelijk dat het beroep van de 8 personen voornamelijk gericht is tegen de talrijke vormen van hinder die de exploitatie veroorzaakt.

1. Gezondheidsaspecten :

Hoewel het besluit opmerkt dat er bepaalde hinder is en het advies van de Afdeling Preventieve en Sociale Gezondheidszorg duidelijk ongunstig is, gaat de Bestendige Deputatie hierop niet verder in.

Het ongunstig advies van 27 augustus 1998 van de Afdeling Preventieve en Sociale Gezondheidszorg stelt nochtans

'Rekening houdend met een ongunstige ligging (8 woningen in de nabijheid) en met de bezwaren die werden opgetekend tijdens het openbaar onderzoek, blijken sommige lokale risico's reëel te zijn. De omwonenden ondervinden op dit ogenblik geen hinder doordat het vergunde bedrijf van 18960 legkippen niet meer in uitbating is'.

De Provinciale milieuvergunningscommissie gaat echter aan dit ongunstig advies voorbij en stelt enkel

'5. De APSG handhaaft haar ongunstig advies gelet op de bezwaren van de omwonenden uit het agrarisch gebied. De AMV merkt op dat voorliggend dossier een milieutechnische verbetering is vergeleken bij de vergunde toestand... Naar aanleiding van de bezwaar (sic) merkt de commissie nog op dat de omvorming een

aanzienlijke milieutechnische verbetering inhoudt'.

De Bestendige Deputatie houdt dan ook geen rekening met het ongunstig advies en stelt :

'Overwegende dat de ongunstige adviezen van de APSG en de VLM voldoende worden weerlegd door de argumenten van de overige adviezen.'

Men moet echter opmerken dat de overige adviezen geenszins ingaan op de bezwaren van de omwonenden over de hinder die er wordt veroorzaakt.

Met name worden er medische attesten neergelegd door mevrouw LAURYSEN - DELCROIX waaruit blijkt dat zij aan chronische, recidiverende hoofdpijn leed in de periode dat de kippenkwekerij werd uitgebaat, en dat na stopzetting (of minstens zware daling van de activiteit) deze hoofdpijn volledig verdween. Deze dame leed jarenlang en nu niet meer.

Het oorzakelijk verband is duidelijk : als men opnieuw begint uit te baten, zal de hoofdpijn terugkomen ten gevolge van de geur- en stofhinder.

Ook de zoon van de heer BRASPENNING loopt gevaar : hij lijdt aan astma. Volgens de dokter zal deze astma zwaar verergeren zodra de ammoniakproductie toeneemt in de omgeving.

Desalniettemin laat de Bestendige Deputatie na bijzondere voorwaarden op te leggen teneinde deze geurhinder, lawaaihinder en andere vormen van hinder te vermijden.

Evenmin worden er controlemaatregelen opgelegd.

2. Geurhinder :

Alle cliënten palen met hun eigendom aan de percelen waarop de heer LEENAERTS zijn activiteiten heeft voorzien : TER HARMSEL rechtstreeks, de andere 7 beroepers worden gescheiden enkel door de straat Hoogeind, maar zitten rechtstreeks in de windrichting.

In concreto is er tussen het achterste gebouw dat de heer LEENAERTS voorziet te bouwen en de perceelsgrens van TER HARMSEL thans slechts 21 meter !

Hoewel de woning van mijn cliënten zich dieper op het perceel bevindt, dichterbij de straat Gaarshof, is deze bijkomende afstand volstrekt onvoldoende om te beletten dat de geurhinder afkomstig van de voorgenomen activiteit onopgemerkt zou blijven.

In tegenstelling tot de uitbating door de vorige exploitant komt LEENAERTS immers met zijn nieuwe gebouwen nu 50 m dichterbij de woning van TER HARMSEL.

Het staat buiten kijf dat de voorgenomen exploitatie met een bepaalde geur gepaard gaat die eraan inherent is.

We moeten vaststellen dat men niet alleen overgaat tot de omvorming van de activiteit van het houden van legkippen naar braadkippen, we moeten ook vaststellen dat er nu twee maal zo veel dieren aanwezig zullen zijn dan voorheen.

De bestaande toestand is er één waar er geen geurhinder meer aanwezig is, gelet op het reeds langdurig stopzetten van de bestaande activiteit (de 18.960 legkippen).

Nu wordt voorzien de gebouwen aanzienlijk uit te breiden, en het aantal dieren drastisch te vermeerderen.

Hoewel de heer LEENAERTS meent van niet, handhaven cliënten hun stelling dat legkippen minder stinken dan mestkippen : dit zou te wijten zijn aan het voer dat zij krijgen en dat er toe dient de dieren sneller te laten groeien.

Dit heeft tot gevolg dat er meer ammoniak is in de mest en dus meer geurhinder. Verluchting van de woningen van mijn cliënten wordt onmogelijk in de toekomst.

De heer LEENAERTS kan niets ondernemen tegen deze vorm van hinder.

3. Geluidshinder :

De heer LEENAERTS verdubbelt niet alleen het aantal stuks pluimvee, hij verplaatst en breidt de stallen aanzienlijk uit. Hij komt hiermee 50 m dichter bij de perceelsgrens van cliënten TER HARMSEL - MERTENS.

Alsof dit niet volstaat voorziet hij tussen de stallen en deze perceelsgrens ook nog belangrijke bijkomende activiteiten : de betonverharding aan die zijde van de stallen maakt het mogelijk voor vrachtwagens daar te parkeren, te draaien, te laden en warm te draaien.

Deze activiteiten aan die kant van de stallen waren in de eerste vergunningsaanvraag helemaal niet voorzien. Ook de uitweg naar Gaarshof wordt plots geïntroduceerd, terwijl er voordien geen sprake van was.

Een nieuwe uitweg langs de woning van TER HARMSEL - MERTENS is onaanvaardbaar omwille van de bijkomende nieuwe hinder die daarmee gepaard gaat.

Mijn cliënten weten dat braadkippen 's nachts worden gevangen, in kratten worden gestoken, op een vrachtwagen worden geplaatst, om dan vervoerd te worden naar het slachthuis.

Het spreekt vanzelf dat deze activiteiten niet met gesloten deuren kunnen plaatsvinden, en gepaard gaan met een enorm gekrijs van de dieren die gevangen worden, bovenop het lawaai van vrachtwagens en de nachtelijke arbeid vlakbij het huis van mijn cliënten.

4. Lichthinder :

's Nachts kunnen we verwachten dat er veelvuldig en zware verlichting zal nodig zijn voor het uitvoeren van de werkzaamheden. Ook dat is onaanvaardbaar. Er wordt door de aanvrager geen enkele afdoende maatregel in het vooruitzicht gesteld om deze hinder te vermijden. De Bestendige Deputatie legt evenmin voorwaarden op.

5. Visuele hinder :

In tegenstelling tot de eerste aanvraag heeft LEENAERTS nu plots aan groenvoorziening gedacht. Uit het niets duiken plots zomereiken, zwarte elzen, abelen e.d.m. op. Het zal vele jaren duren vooraleer deze bomen daadwerkelijk een groenscherm vormen, als ze daadwerkelijk worden geplant.

Wat is de heer LEENAERTS van plan in afwachting van de realisatie van het groenscherm ? Lost een groenscherm alle voormelde vormen van hinder op ?

Hoe hoog zullen de opslagsilo's zijn ? Hoe hoog de nok van de stallen waarop dan nog een schouwen komen ?

De visuele hinder wordt des te belangrijker als men in gedachten houdt dat de recreatiezone De Moste zich slechts op 275 m bevindt. Daar voorziet men 75 miljoen te gaan investeren !

6. Talrijke andere vormen van hinder :

Mijn cliënten herhalen dat zij verwachten dat de activiteit zal gepaard gaan met een drastische toename van het aantal vliegen.

Ook stofhinder is niet uitgesloten : de kuikens krijgen meel, er is ventilatie nodig. Zullen er stoffilters geplaatst worden om deze stofhinder te voorkomen ?

Het bijkomend vrachtverkeer is niet te onderschatten. Thans zal dit vrachtverkeer blijkbaar niet meer via Hoogeind komen (zoals in de eerste aanvraag was voorzien), maar via Gaarshof. Dit doet niets af aan de hinderlijkheid ervan, wel integendeel ! Zoals gezegd is zulke nieuwe uitweg onaanvaardbaar. Gaarshof is bovendien, net als Hoogeind, niet ingericht voor zulk bijkomend zwaar vrachtverkeer.

Minstens even belangrijk, en in het algemeen belang van de samenleving, is het feit dat de activiteit een belangrijke bijkomende mestafzet betekent. De heer LEENAERTS beschikt misschien wel over afzetmogelijkheden, doch dit neemt niet weg dat er méér mestproductie zal zijn dan voordien, toen de vorige exploitant nog uitbaatte.

Ten slotte wijzen wij er nog op dat de waardevermindering van het eigendom van mijn cliënten ten gevolge van de voorgenomen exploitatie natuurlijk een vaststaand feit is".

2.7. In het kader van de beroepsprocedure worden de volgende adviezen uitgebracht :

(a) De afdeling stedenbouwkundige vergunningen van AROHM adviseert gunstig, omdat de inrichting volgens het gewestplan in agrarisch gebied ligt, en de afstand tot het dichtstbijzijnde woongebied ruim is.

(b) De administratie gezondheidszorg adviseert ongunstig. In het besluit van dat advies leest men:

"Ons advies is ongunstig voor de omvorming van het legkippenbedrijf naar mestkuikens, omdat de omvorming van legkippen naar braadkippen ook een toename betekent van het vrachtverkeer, de lawaaihinder en de ammoniak-emissies".

In het advies wordt onder meer gesteld :

"(...)

2) woningen binnen de 100 m-straal : 8 woningen.

3) geurhinder : onaanvaardbaar binnen een straal van 125 m.

(...)

- De omwonenden melden in hun bezwaarschrift nu reeds gezondheidsklachten. De toename van de hinder (stof-geur-ammoniak-emissies) kan hun gezondheid nadelig beïnvloeden".

(c) De Vlaamse landmaatschappij verleent een gunstig advies mits beperking tot 32.210 slachtkippen.

(d) De afdeling milieuvergunningen van AMINAL verleent een gunstig advies. In het advies wordt overwogen dat de inrichting voldoet aan de afstandsregels van Vlarem II en dat er in een straal van 100 meter rond de inrichting acht woningen gelegen zijn, doch dat deze woningen liggen in een agrarisch gebied alwaar een hogere tolerantiedrempel geldt. Ook wordt overwogen dat het de bedoeling van de aanvrager is om de bestaande stallen te vervangen

door nieuwe stallen, hetgeen een milieutechnische verbetering inhoudt.

- (e) Het advies van de gewestelijke milieuvergunningscommissie is eveneens gunstig. De hierboven aangehaalde overwegingen van de afdeling milieuvergunningen zijn ook aan te treffen in dit advies, en er wordt ook vastgesteld dat de stallen zelf op minimaal 50 meter van de nabije woningen liggen. Voorts leest men dat het de bedoeling van de aanvrager is om de twee bestaande stallen, met mengmestopslag, te vervangen door nieuwe stallen, hetgeen een milieutechnische verbetering inhoudt. Tenslotte staat in de evaluatie van de bezwaren van de beroepsindieners onder meer te lezen dat het volgens een verklaring van de kuikenleverancier wel degelijk mogelijk is om de kuikens overdag te laden.

2.8. Op 22 juli 1999 wordt het bestreden besluit genomen.

2.9. Het bestreden besluit is hoofdzakelijk als volgt gemotiveerd :

"Overwegende dat overeenkomstig artikel 5.9.3.1., §1 van titel II van het Vlarem het exploiteren en/of veranderen van een inrichting die ingedeeld is in één of meer van de subrubrieken 9.3, 9.4, 9.5 en 9.8 uitsluitend is toegestaan indien het een bestaande veeteeltinrichting betreft of het omvormen van een bestaande landbouwinrichting tot een inrichting die is ingedeeld in één of meer van de vernoemde subrubrieken; dat dit moet blijken uit het advies van de Vlaamse Landmaatschappij; dat de aangifte van het aanslagjaar 1993 werd ontvangen op 18 maart 1993; dat hieraan voldaan is;

Overwegende dat de inrichting gelegen is in een agrarisch gebied; dat de inrichting tevens gelegen is op een afstand van ca. 1600 m van een woongebied ander dan een woongebied met landelijk karakter en ca. 800 m van een gebied voor verblijfsrecreatie; dat teneinde de geurhinder tot deze hindergevoelige gebieden tot een aanvaardbaar niveau te beperken er

tussen iedere stal en/of opslag van dierlijke mest en ieder hindergevoelig gebied technisch een minimale afstand vereist is; dat deze afstand voor een pluimveebedrijf met minder dan 40.000 stuks pluimvee volgens artikel 5.9.5.3., §5 van titel II van het Vlarem ongeacht de waarderingspunten minimaal 300 m bedraagt; dat hieraan voldaan is;

Overwegende dat er in een straal van 100 m rond de perceelsgrenzen een 8-tal woningen gelegen zijn; dat het de woningen betreft van de omwonenden die via hun advocaat beroep aangetekend hebben tegen vermelde beslissing van de bestendige deputatie; dat deze woningen gelegen zijn in het agrarisch gebied; dat de tolerantie inzake hinder afkomstig van agrarische activiteiten echter hoger moet zijn in het agrarisch gebied; dat de stallen zelf op minimaal 50 m van de nabije woningen liggen;

Overwegende dat de aanvraag betrekking heeft op de omvorming van 18.960 leghennen naar 37.400 mestkuikens in 2 nieuwe stallen van respectievelijk 15.600 en 21.800 stuks ter vervanging van 2 te slopen stallen; dat het dus de bedoeling is van de aanvrager om de bestaande stallen, met mengmestopslag, te vervangen door nieuwe stallen; dat dit een milieu-technische verbetering inhoudt;

Overwegende dat door de omwonenden wordt aangehaald dat de vroegere vergunningen minstens deels vervallen zijn; dat de inrichting op naam van VAN DER VELDEN, volgens de gegevens van de Mestbank, werd stopgezet op 18 juli 1996; dat volgens de Mestbankaangiften in 1996 en 1997 dieren werden gehouden, doch niet in 1998; dat de overname door de heer LEENAERTS werd gemeld op 21 oktober 1997, met aktename op 9 februari 1998; dat de effectieve overdracht gebeurd is bij notariële akte verleden op 21 januari 1998; dat de binneninrichting van de kleinste stal voor het houden van 6.960 legkippen volgens de aanvrager verwijderd werd na de aktename van de melding van overname op 9 februari 1998 door het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Hoogstraten;

Overwegende dat de Vlaamse Landmaatschappij aanhaalt dat bij een plaatsbezoek op 4 november 1998 is gebleken dat de kleinste van de 2 stallen reeds 2 jaar niet in gebruik is genomen doch ook de binneninrichting verwijderd is; dat voor de stelling dat ze reeds 2 jaar niet in gebruik is genomen geen enkel bewijs wordt voorgelegd; dat de loutere verwijzing naar de Mestbankaangifte niet kan volstaan gezien zowel in 1996 als in 1997 nog kippen zijn aangegeven, zodat de mogelijkheid bestaat dat nog beide stallen zowel in 1996 als in 1997 zijn uitgebaat; dat bovendien het verval van de vergunning moet worden beschouwd op het ogenblik van de aanvraag, dus op 26 juni 1998; dat het in 1996 aangegeven aantal kippen, namelijk 12.200 stuks, volgens de vergunning niet in 1 stal kon gehouden worden, gezien de

grootste stal vergund is voor 12.000 stuks; dat hieruit dus blijkt dat beide stallen nog in gebruik waren binnen de termijn van 2 jaar voor het tijdstip van de aanvraag; dat de exploitatie van stallen onder het vergunde maximum niet het verval van de vergunning met zich meebrengt;

Overwegende dat bovendien moet rekening gehouden worden met het feit dat het reeds de 2e aanvraag betrof van de heer LEENAERTS om het bedrijf te veranderen; dat de eerste aanvraag eind 1997 werd ingediend; dat het aanslepen van de procedures (termijnverlenging in eerste aanleg, huidig beroep) niet mag aangegrepen worden om het verval van de vergunning in te roepen;

Overwegende dat derhalve deze inrichting nog een vergunning heeft voor het houden van 18.960 stuks legkippen tot 1 september 2000, dus voor een mestproductie van 9669,6 kg P_2O_5 /jaar; dat de aanvraag een vergunde mestproductie beoogt van 7.106 kg P_2O_5 /jaar; dat de aanvraag derhalve betrekking heeft op een aanvraag tot verandering van de vergunning zonder stijging van de mestproductie tot gevolg;

Overwegende dat de inrichting derhalve dient te voldoen aan de bepalingen van artikel 4, §2, 1° van het Vergunningenbesluit (besluit van de Vlaamse regering van 20 december 1995 tot uitvoering van de artikelen 33 en 34 van het meststoffendecreet); dat volgens de gegevens van de Vlaamse Landmaatschappij de mestafzetmogelijkheden naar de toekomst toe bewezen zijn; dat er voldaan is aan deze bepalingen;

Overwegende dat de inrichting voldoet aan de toepasselijke bepalingen van zowel het vernoemd Vergunningenbesluit als aan de bepalingen van titel II van het Vlarem wat betreft de afstandsregels;

Overwegende dat de bezwaren aangehaald door de beroepsindiener als volgt kunnen worden geëvalueerd :

- de inrichting voldoet aan de toepasselijke bepalingen van zowel het vernoemd Vergunningenbesluit als aan de bepalingen van titel II van het Vlarem wat betreft de afstandsregels;
- volgens een verklaring van de kuikenleveranciers is er wel degelijk de mogelijkheid om de kuikens overdag te laden;
- volgens het aanvraagformulier, punt A.2, is betrokkene eigenaar van de inrichting en van de percelen";

3. Ten gronde

Overwegende dat krachtens artikel 17, § 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State slechts tot schorsing van de tenuitvoerlegging kan worden besloten onder de dubbele voorwaarde dat ernstige middelen worden aangevoerd die de vernietiging van de aangevochten beslissing kunnen verantwoorden en dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen;

3.1. Ernstig middel

3.1.1. Standpunten van de partijen

Overwegende dat de partijen volgende argumenten ontwikkelen :

3.1.1.1. Het eerste middel is afgeleid uit de schending van de formele motiveringsplicht zoals opgelegd door de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen.

Het tweede onderdeel luidt als volgt :

"B. M.b.t. de argumenten van hinder, opgeworpen door verzoekers

Door verzoekers werd opgeworpen dat zij ingeval van verlenen van de vergunning belangrijke vormen van geur-, geluids-, licht- en visuele hinder zouden ondervinden, naast bezwaren op grond van gezondheidsredenen.

Het bestreden besluit enerzijds stelt vast dat de inrichting gelegen is in agrarisch gebied op een afstand van 1.600 m van een woongebied en op 800 m van een gebied voor verblijfsrecreatie doch anderzijds dat er in een straal van 100 m zich een achttal woningen gelegen zijn, deze van verzoekers.

De bezwaren van verzoekers worden als volgt weerlegd :

'Dat deze woningen gelegen zijn in het agrarisch gebied; dat de tolerantie inzake hinder afkomstig van agrarische activiteiten echter hoger moet zijn in het agrarisch gebied; dat de stallen zelf op minimaal 50 m van de nabije woningen liggen'.

Met dit algemeen argument wordt niet geantwoord op de precieze bezwaren van verzoekers, met name :

Geurhinder :

- de nieuwe gebouwen bevinden zich op 50 m dicht bij de woning van verzoeker sub 1, tot op 21 m van de perceelsgrens.
- het aantal vergunde dieren verdubbelt van 18.960 naar 37.400
- braadkippen krijgen een andere voeding dan legkippen waardoor er meer ammoniak afgescheiden wordt

Geluids- en verkeershinder :

- tussen en achter de achteruitgebouwde stallen wordt betonverharding voorzien om vrachtwagens te laten parkeren, laden en warm draaien
- er wordt een nieuwe uitweg langs het Gaarshof voorzien, welke grenst aan het perceel van verzoeker sub 1.
- braadkippen hebben een veel snellere cyclus dan legkippen. Een legkip wordt gedurende een jaar bijgehouden; braadkippen zijn reeds na twee maanden klaar voor 'productie'. De omvorming van de inrichting naar exploitatie van braadkippen brengt dan ook een veel grotere aan- en afvoer met zich. Alleen al door het soort dier verzevoudigt het verkeer. Daarbij wordt dan nog geen rekening gehouden met het hoger aantal dieren.
- braadkippen worden 's nachts gevangen, in kratten gestoken, op een vrachtwagen geplaatst en vervoerd naar het slachthuis.

Lichthinder : bij de nachtelijke vangsten en transporten zullen grote delen van de site midden in de nacht verlicht worden

De exploitatie van een kippenbedrijf brengt een vliegenplaag met zich. Niet alleen zal het aantal vliegen drastisch toenemen, de stallen bevinden zich ook op 50 m dicht bij het perceel van verzoeker sub 1 zodat deze zonder enige twijfel nog meer hinder zal ondervinden bij verluchting van zijn woning of gebruik van zijn tuin.

De bezwaren van verzoekers zijn precies gericht tegen de bijkomende hinder die door de nieuwe vergunning veroorzaakt wordt. De omvang van de in gebruik zijnde oppervlakte neemt toe met 400 %; de omvang der stallen met 200 % : men kan onmogelijk stellen dat dit een aanvaardbare vermeerdering is ten opzichte van de 'bestaande' situatie (wat verzoekers overigens betwisten).

Dat er in agrarisch gebied een hogere tolerantie moet zijn voor agrarische activiteiten is evident. De vraag is evenwel tot op welk niveau tolerantie mag

gevraagd worden en vanaf wanneer de hinder niet meer in proportie is.

Het bestreden besluit laat niet toe de afweging tussen de onderscheiden belangen in te schatten die de overheid heeft gemaakt bij haar beslissing.

'De omstandigheid dat de uitbreiding van een bestaand veekweekbedrijf duidelijk in overeenstemming is met de bestemming agrarisch gebied kan op zichzelf niet volstaan om tot de toekenning van een exploitatievergunning te besluiten. Op grond van de concrete gegevens van de zaak moet de overheid in het kader van haar appreciatiebevoegdheid onderzoeken of de ongemakken de perken van de normale hinder niet te buiten gaan.

Een in algemene bewoordingen gestelde overweging, die niet is voorafgegaan door een uiteenzetting en bespreking van de concrete gegevens, voldoet niet aan de motiveringsplicht'.

R.v.St., nr. 37.329, 27.06.91, Arr. R.v. St., 1991.

In casu is de plaatselijke situatie inderdaad niet beoordeeld geworden op de feitelijke elementen."

3.1.1.2. De verwerende partij antwoordt in haar nota :

"Verzoekende partij houdt verder voor dat de Vlaamse Minister in haar bestreden besluit geen rekening heeft gehouden met de door verzoekende (partij) ingeroepen argumenten inzake hinder.

Er weze vastgesteld dat het bedrijf alsook de woningen van verzoekende partij gelegen zijn in agrarisch gebied en de woningen gelegen zijn op minimaal 50 m van de stallen.

De Vlaamse Minister, bevoegd voor Leefmilieu, is in haar bestreden besluit van oordeel en dit volkomen terecht dat de tolerantie inzake hinder afkomstig van agrarische activiteiten hoger moet zijn in het agrarisch gebied, zeker wanneer is komen vast te staan dat de meest nabije woning gelegen is op 50 m van de stallen.

Hinder is inherent aan elke activiteit en wanneer personen verkiezen te wonen in agrarisch gebied, impliceert dit automatisch dat zij zich toleranter dienen op te stellen ten opzichte van de uitbating van een inrichting in hun omgeving.

De door verzoekende partij aangehaalde bezwaren inzake hinder kunnen op geen enkel ogenblik als eventueel overmatig beschouwd worden."

3.1.1.3. Het standpunt van de tussenkomen de partij kan als volgt worden samengevat :

Het is onbegonnen werk, en het bestuur is er ook niet toe verplicht, elk van de talrijke bezwaren van de verzoekers te weerleggen.

In casu heeft de minister bij de beoordeling van de hinder rekening gehouden met de vergunningsaanvraag zoals zij voorlag, meer bepaald met de voorzorgsmaatregelen waartoe de aanvrager zich verbonden had.

Op die basis kon hij rechtsgeldig beslissen dat de hinder voor de omgeving beperkt zou blijven tot een normaal, aanvaardbaar niveau.

De Minister heeft dan ook in globo kunnen antwoorden dat de bouw van nieuwe stallen zonder mestopslag een milieutechnische verbetering inhield, waardoor uiteraard de bestaande hinder zou verminderen.

Het was dan ook niet nodig dat de Minister elke vorm van hinder nog eens afzonderlijk zou bespreken.

De motiveringsverplichting moet binnen redelijke grenzen worden beoordeeld;

3.1.2. Bespreking

Overwegende dat het middelonderdeel ernstig is om de volgende redenen:

3.1.2.1. De formele motiveringsplicht houdt in dat de betrokkenen de motieven van de hen betreffende beslissing moeten kennen.

Daartoe is evenwel niet vereist dat de beslissing een antwoord geeft op alle argumenten die de betrokken bestuurde in de voorafgaande procedure heeft aangevoerd. Het is noodzakelijk doch voldoende dat de beslissing duidelijk de redenen doet kennen die haar verantwoorden en waaruit kan worden afgeleid waarom

bepaalde door de bestuurde verdedigde stellingen niet worden gevolgd.

3.1.2.2. Inzake de hinder veroorzaakt door de inrichting, overweegt het bestreden besluit dat aan de afstandsregels van het besluit van de Vlaamse regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne (Vlarem II) is voldaan, dat de inrichting, evenals de omliggende woningen in een agrarisch gebied liggen, alwaar een hogere tolerantiedrempel geldt inzake hinder afkomstig van agrarische activiteiten, dat de stallen op minimaal 50 meter van de nabije woningen liggen, en dat het de bedoeling is om de bestaande stallen, met mengmestopslag, te vervangen door nieuwe stallen, hetgeen een milieutechnische verbetering zou inhouden.

Deze overwegingen lijken, naast deze die betrekking hebben op het niet vervallen zijn van de lopende vergunning om te besluiten dat de aanvraag geen stijging van de mestproductie tot gevolg heeft -hetgeen op zijn beurt impliceert dat het volstaat dat de inrichting voldoet aan de bepalingen van artikel 4, § 2, 1°, van het vergunningenbesluit van 20 december 1995-, het bestreden besluit te dragen.

3.1.2.3. De -terechte- vaststelling dat de drempel van hetgeen aan hinder afkomstig van agrarische of para-agrarische bedrijven in een agrarisch gebied moet kunnen verdragen worden, hoger ligt in een agrarisch dan in een ander gebied, impliceert niet dat in die omstandigheden er geen enkele drempel meer zou bestaan.

Evenmin volstaat het dat de vergunning niet strijdt met de geldende wetgeving, zoals onder meer Vlarem II.

Het blijft in dergelijk geval dan ook noodzakelijk dat uit de motivering van het vergunningsbesluit op afdoende wijze blijkt dat de vergunningverlenende overheid de bezwaren die in het beroepschrift met betrekking tot de door de inrichting veroorzaakte hinder voor de omwonenden werden geformuleerd, behoorlijk, dit wil zeggen rekening houdende met de concrete, specifieke gegevens van de zaak, heeft onderzocht.

3.1.2.4. Waar het bestreden besluit stelt "dat de stallen zelf op minimaal 50 meter van de nabije woningen liggen", lijkt het voorbij te gaan aan de opmerking in het beroepschrift dat er tussen het achterste gebouw dat de tussenkomende partij beoogt te bouwen en de perceelsgrens van de eerste verzoeker, slechts 21 meter liggen.

Nochtans dient de hinder die een inrichting veroorzaakt niet slechts geëvalueerd te worden in functie van de afstand tot de omliggende gebouwen, doch ook rekening houdend met de afstand tot de omliggende percelen. De bewoners en eigenaars van die percelen moeten immers ook kunnen genieten van hun rond hun woning liggende gronden (bijvoorbeeld tuinen).

Daarbij komt nog dat tussen de stallen en de tuin van de eerste verzoeker een betonnen verharding lijkt te zijn gepland, en dit met het oog op het laden en lossen van vrachtwagens.

3.1.2.5. Zeker in het licht van wat onder het vorig randnummer werd gesteld, volstaat het ook niet zonder verdere uitleg te poneren dat de nieuwe stallen die de oude moeten vervangen -en zich bovendien veel dichterbij de omliggende percelen zullen bevinden- "een milieutechnische verbetering" inhouden.

Gespecificeerd zou moeten worden, concreet, welke die verbeteringen zijn en in welk opzicht ze tot gevolg hebben dat de hinder voor de aanpalende percelen redelijk is.

3.1.2.6. Uit het bovenstaande moet prima facie besloten worden dat de milieuhygiënische motivering al te vaag is, zeker afgezet tegen de omstandige en concrete bezwaren die door de verzoekers in hun beroepschrift werden geformuleerd;

3.2. Moeilijk te herstellen ernstig nadeel

Overwegende dat uit het ernstig bevinden van het hierboven besproken middel blijkt dat het bestreden besluit onvoldoende ingaat op de ernstige vormen van hinder die door de verzoekers werden aangeklaagd in hun beroepschrift en waarop zij ook hun moeilijk te herstellen ernstig nadeel gronden; dat dit nadeel in redelijkheid voldoende aannemelijk is gemaakt, rekening houdend met de ligging van de diverse betrokken percelen; dat, zoals hoger reeds gesteld is geworden, ook in agrarische gebieden niet zonder meer alle hinder veroorzaakt door (para-)agrarische activiteiten moet verdragen worden; dat eveneens hoger reeds werd geschreven dat het bestreden besluit niet duidelijk maakt welke milieutechnische verbeteringen de nieuwe vergunning inhoudt; dat de nieuw op te richten stallen zich dichter bij de eigendom van de eerste verzoeker bevinden dan de oude, af te breken stallen; dat bovendien tussen diens eigendom en de stallen (afstand ongeveer 20 meter) nog een betonnen verharding zal worden aangelegd voor het laden en lossen van vrachtwagens die naast de betrokken eigendom een uitweg nemen; dat thans 37.400 braadkippen worden vergund daar waar tevoren "slechts" 18.960 legkippen mochten worden gehouden; dat de tussenkomende partij zich derhalve niet

op de hinder die voortvloeit uit de uitvoering van de vorige vergunning kan beroepen om het nadeel te ontkennen; dat bijgevolg niet dient ingegaan te worden op de stelling van die partij dat de vorige vergunning niet vervallen is; dat ook de desbetreffende schorsingsvoorwaarde is vervuld;

3.3. Overwegende dat bijgevolg voldaan is aan de voorwaarden gesteld in artikel 17, § 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State die vervuld moeten zijn wil een vordering tot schorsing worden toegewezen,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Het verzoek van de heer Gino LEENAERTS om in het administratief kort geding te mogen tussenkomen wordt ingewilligd.

Artikel 2.

Bevolen wordt de schorsing van de tenuitvoerlegging van het besluit van 22 juli 1999 van de Vlaamse minister van leefmilieu en landbouw waarbij het beroep dat Bartus TER HARMSEL, Marc LAURYSEN en Corneel VERMEIREN hadden ingesteld tegen het besluit van 23 december 1998 van de bestendige deputatie van de provincieraad van Antwerpen houdende het verlenen van de vergunning aan Gino LEENAERTS voor het veranderen van een kippenbedrijf, gelegen Hoogeind te Hoogstraten, ongegrond wordt verklaard en het beroepen besluit wordt bevestigd.

Artikel 3.

Dit arrest zal worden bekendgemaakt op dezelfde wijze als het geschorste besluit.

Artikel 4.

De uitspraak over de bijdrage in de betaling van de kosten van de vordering tot schorsing wordt uitgesteld.

De kosten van de tussenkomst, bepaald op vijfduizend frank, komen ten laste van de tussenkomende partij.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op zestien maart tweeduizend, door :

de H. R. STEVENS, wnd. kamervoorzitter, staatsraad,
Mevr. A. WIJNANTS, griffier.

De griffier,

De voorzitter,

A. WIJNANTS.

R. STEVENS.